

Innst. 46 L

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Prop. 11. L (2009–2010), jf. Ot.prp. nr. 105 (2008–2009)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i utlendingslovgivningen (beslag, meldeplikt og bestemt oppholdssted)

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen legger i Prop. 11 L (2009–2010) frem forslag til endringer i utlendingslovgivningen. Forslaget tilsvare forslaget i Ot.prp. nr. 105 (2008–2009) om lov om endringer i utlendingslovgivningen (beslag, meldeplikt og bestemt oppholdssted), som ikke ble behandlet i forrige sesjon. Det følger av Stortingets forretningsorden § 33 tredje ledd at regjeringen må fremsette forslaget på nytt i den nye valgperioden.

Lovforslaget omfatter endring i utlendingsloven 1988 og utlendingsloven 2008 om adgang til å ta beslag av reisedokument, samt å pålegge meldeplikt og bestemt oppholdssted for utlending hvis eneste grunnlag for opphold i riket er vernet mot utsendelse, samt for utlending som av andre grunner ikke lar seg returnere til hjemlandet og som er funnet å utgjøre en trussel mot rikets sikkerhet.

Tilsvarende bestemmelser som gjelder utlending hvis eneste grunnlag for opphold i riket er vernet mot utsendelse, er allerede vedtatt i utlendingsloven 2008, jf. lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her §§ 104 tredje ledd og 105 første ledd bokstav c.

Utlendingsloven 2008 hjemler imidlertid ikke adgang til å ta beslag eller pålegge meldeplikt og bestemt oppholdssted for personer med kjent identitet, der det er andre grunner til at utlendingen ikke lar seg returnere enn vernet mot utsendelse og han er funnet å utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale in-

teresser. Det foreligger ikke noen prinsipielle grunner til at det ikke skal være samme adgang til å benytte tvangsmidler overfor denne gruppen som overfor dem som er vernet mot utsendelse. Det foreslås derfor at hjemmel for dette også inntas i utlendingsloven 2008.

Begrepet rikets sikkerhet i utlendingsloven 1988 er erstattet med grunnleggende nasjonale interesser i utlendingsloven 2008. Begrepet er endret fordi lovutvalget mente at grunnleggende nasjonale interesser er et mer egnet begrep i utlendingsrettslig sammenheng. Det ble vist til at dette er et mer dynamisk begrep som også dekker trusler og handlinger mot grunnleggende nasjonale interesser utover det som følger av en snever og tradisjonell tolkning av begrepet rikets sikkerhet. Dette medfører at flere personer som kan utgjøre en sikkerhetstrussel kan falle inn under utlendingsloven 2008 enn det som følger av utlendingsloven 1988.

Det er departementet som avgjør hvorvidt en utlending utgjør en trussel mot rikets sikkerhet/grunnleggende nasjonale interesser.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Håkon Haugli, Hilde Magnusson Lydvo, Ingalill Olsen og Eirik Sivertsen, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Gjermund Hagesæter og Åge Starheim, fra Høyre, Trond Helleland og Michael Tetzschner, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Heikki Holmås, fra Senterpartiet, Ola Borten Moe, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til Stortingets behandling våren

2008 av Ot. prp. nr. 75 (2006–2007) Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven), jf. Innst. O. nr. 42 (2007–2008) og Besl. O. nr. 51 (2007–2008), der det blant annet ble vedtatt nye bestemmelser om adgang til å ta beslag i reisedokumenter og pålegge meldeplikt og bestemt oppholdssted for utlendinger, hvis eneste grunn til opphold i riket er vernet mot utsendelse etter lovens § 73. Vedtatt ikrafttreden er 1. januar 2010. Komiteen støtter Regjeringens forslag om å ta tilsvarende bestemmelser inn i gjeldende utlendingslov av 1988, slik at de vedtatte bestemmelsene kan iverksettes raskere, jf. Stortingets begrunnelse om at dette er regler som er viktige for å ivareta den alminnelige rettsoppfatningen og unngå unødige negative holdninger til asylinstituttet.

Komiteen gir videre sin tilslutning til Regjeringens forslag om at de nye bestemmelsene om adgang til beslag i reisedokumenter og pålegg om meldeplikt og bestemt oppholdssted, samtidig, og i begge lover (1988 og 2008), utvides til å omfatte alle utlendinger med kjent identitet som ikke lar seg returnere til hjemlandet, og som er konstatert som en trussel mot rikets sikkerhet (loven av 1988) eller grunnleggende nasjonale interesser (loven av 2008).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter forslagene fra Regjeringen, men kan vanskelig se at endringene utgjør tilstrekkelige tiltak for å møte utfordringene på dette området. Etter disse medlemmers syn bør man utover dette gi de nødvendige lovhjemler for å kunne benytte internering av utlendinger som er konstatert å være en trussel mot rikets sikkerhet eller grunnleggende nasjonale interesser. Dette i tråd med Fremskrittspartiets alternative forslag til utlendingslov, jf. Innst. O. nr. 42 (2007–2008), som ble utarbeidet i forbindelse med Stortingets behandling av Ot. prp. nr. 75 (2006–2007) Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget de nødvendige lovendringer for å åpne for internering av utlendinger som er konstatert å være en trussel mot rikets sikkerhet eller grunnleggende nasjonale interesser."

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget de nødvendige lovendringer for å åpne for internering av utlendinger som er konstatert å være en

trussel mot rikets sikkerhet eller grunnleggende nasjonale interesser.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i utlendingslovgivningen
(beslag, meldeplikt og bestemt oppholdssted)

I

I lov 24. juni 1988 nr. 6 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her skal ny § 37 h lyde:

§ 37 h *Beslag, meldeplikt og bestemt oppholdssted for utlending som ikke kan sendes tilbake til hjemlandet.*

Det kan foretas beslag av reisedokumenter til utlending hvis eneste grunnlag for opphold i riket er vernet mot utsendelse etter § 15 eller etter internasjonale regler som Norge er bundet av. Tilsvarende gjelder utlending som er funnet å utgjøre en trussel mot rikets sikkerhet, og som av andre grunner enn nevnt i første punktum ikke har innrettet seg etter vedtak om at vedkommende må forlate riket, eller dersom tvangsretur for øvrig ikke lar seg gjennomføre. Reglene i § 37 a gjelder tilsvarende.

En utlending kan pålegges meldeplikt eller bestemt oppholdssted når det eneste grunnlag for opphold i riket er vernet mot utsendelse etter § 15 eller etter internasjonale regler som Norge er bundet av. Tilsvarende gjelder utlending som er funnet å utgjøre en trussel mot rikets sikkerhet, og som av andre grunner enn nevnt i første punktum ikke har innrettet seg etter vedtak om at vedkommende må forlate riket, eller dersom tvangsretur for øvrig ikke lar seg gjennomføre. Reglene i § 37 c gjelder tilsvarende.

II

I lov 15. mai 2008 nr. 25 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 104 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Tilsvarende gjelder utlending som er funnet å utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser, og som av andre grunner enn nevnt i første punktum ikke har innrettet seg etter vedtak om at vedkommende må forlate riket, eller dersom tvangsretur for øvrig ikke lar seg gjennomføre.

§ 105 første ledd bokstav c og ny bokstav d skal lyde:

- c) det eneste grunnlag for opphold i riket er vernet mot utsendelse etter § 73,
- d) *utlendingen er funnet å utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser og av andre grunner enn nevnt i bokstav c ikke har innrettet*

seg etter vedtak om at vedkommende må forlate riket, eller dersom tvangsretur for øvrig ikke lar seg gjennomføre.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 19. november 2009

Heikki Holmås

leder

Lise Christoffersen

ordfører

